

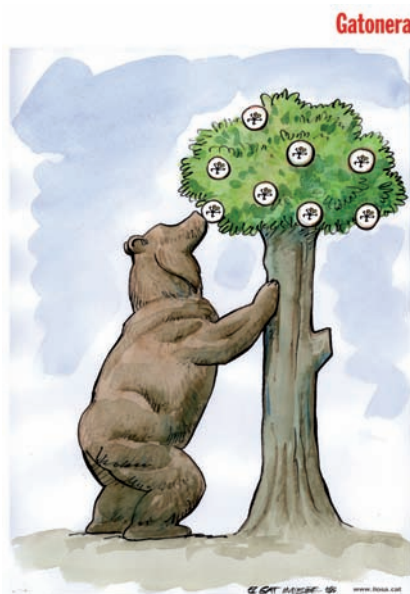

Madrid succiona les finances valencianes

Després de detectar-hi un forat de 562 milions d'euros, el Banc d'Espanya ha hagut de nacionalitzar el Banc de València. L'operació, que s'executa pocs dies abans de saber-se quina entitat es quedarà finalment la CAM i una volta confirmada l'eixida de José Luis Olivas de Bankia, confirma la dilució del sistema financer valencià i palesa la irrellevància que els actors econòmics i polítics autòctons han tingut en la gestió de la crisi. La politització dels òrgans de govern i l'exposició al sector immobiliari són a l'origen d'un desastre d'abast històric.

Els experts ho anomenen “efecte succió” i ha generat molta literatura. El catedràtic d’economia de la Universitat de Barcelona Germà Bel s’ha fet un fart de parlar-ne des que l’any passat va publicar *Espanya, capital París*, un llibre on explica com el disseny de les infraestructures a l’estat espanyol s’ha dirigit a afavorir la centralitat política i econòmica de Madrid. Com ha explicat Bel, prenent per referència els estudis que n’han fet col·legues francesos, l’*efecte succió* és, a grans trets, el fenomen que es produeix quan dues zones geogràfiques de mida diferent es connecten a través d’una infraestructura. La connexió per TGV entre Madrid i València en seria un bon exemple. Segons la teoria de l’*efecte succió*, el resultat d’aquesta unió és que el nucli més potent se’n beneficia més perquè té més poder d’atracció que no el nucli menut, que roman com una zona subsidiària de la gran. L’explicació serveix en l’àmbit del turisme i el lleure; en el de les empreses; i també en l’esfera de les finances.

De fet, la teoria de Bel i els investigadors francesos es refereix a les infraestructures del transport, però els esdeveniments succeïts a València durant aquestes darreres setmanes demostren que també és aplicable al món de la banca. Si en matèria ferroviària és Madrid que més rèdit extrau de la seua connexió per gran velocitat amb el País Valencià, també en l’àmbit financer és la capital espanyola, i més concretament Caja Madrid, que més beneficis extrau de la fusió –caldría dir-ne *absorció*, ja, a hores d’ara?– amb Bancaixa. Només desset mesos després de signar l’acord de fusió entre totes dues entitats, la caixa valenciana ha esdevingut del tot irrellevant en el conjunt del conglomerat financer que dirigeix Rodrigo Rato, qui no ha tingut inconvenient a fulminar un José Luis Olivas, víctima dels seus propis errors. Les floretes que els uns i els altres es dedicaven el juny del 2010, quan van signar el SIP, han esdevingut ara dards enverinats en direcció a València. Que a la Castellana els tècnics de Bancaixa destinats a Bankia siguin coneguts com “els Erasmus” deixa clar com han funcionat les coses fins ara a l’interior d’aquest gegant financer. “Els diuen

Gattonera que EL TEMPS va publicar el juny de 2010, quan Caja Madrid i Bancaixa van signar l’acord de fusió.

així perquè són com els estudiants d’Erasmus: vénen, es queden un any i després se’n tornen cap a València”, explica una persona que coneix bé l’entitat valenciana.

La joia que ja no brilla. El descens als inferns del Banc de València (BV) és una altra mostra de la irrellevància amb què se salda per als valencians la reestructuració del sector bancari i de les caixes d’estalvis. El banc havia estat considerat fins la setmana passada la *joia de la corona* de les finances valencianes i, tot i que el seu múscul era molt menor que el de Bancaixa o la CAM, era considerat, per nom i per presència accionarial, un símbol. Des de dilluns passat, però, l’entitat ha estat nacionalitzada, un destí més que previsible des que la setmana anterior s’havia fet públic que el Banc d’Espanya (BE) l’inspeccionava de feia un any. El marge de maniobra era estret, per als valencians. Fins l’any passat, i des del 1994, l’entitat amb

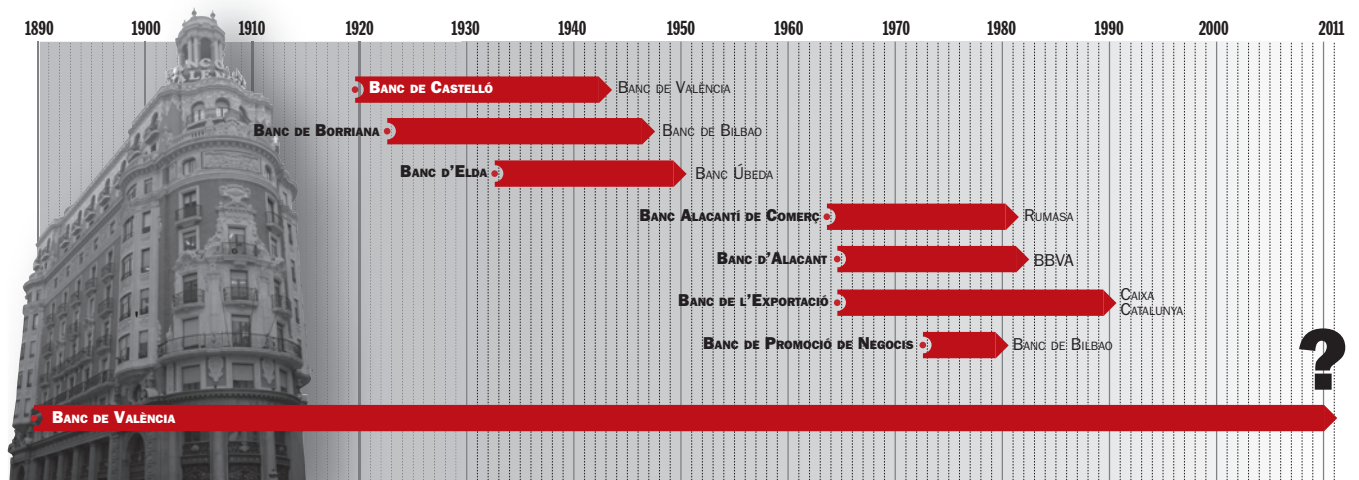
Obstinat a dur Bankia a la borsa, el BFA es desentengué dels problemes del BV

El BV podria haver estat la peça financera que vehiculara allò que després fou Bankia

seu al carrer del Pintor Sorolla havia estat controlada per Bancaixa. Amb motiu de la fusió amb Caja Madrid, la caixa valenciana va incorporar al sac comú la seua aportació en el BV com una part dels seus actius. De València estant, es va intentar que el BV esdevinguera l’instrument financer per a vehicular el banc que havia de sorgir de la fusió. L’anhel fou un miratge. Caja Madrid, però, va optar per atorgar aqueixa funció a una peça financera pròpia, Altae, que van transformar en això que avui s’anomena Bankia. En el repartiment d’actius que es va fer per a eixir a cotitzar, BV va quedar sota el paraigua del Banco Financiero y de Ahorro (BFA), una mena de *banc roïn*, on hi havia les participacions menys atractives. Fora com fora, el BV deixava d’estar controlat des de València per a passar a mans de Madrid.

Amb tot, i sempre segons el discurs que José Luis Olivas transmetia als membres del consell d’administració del BV –que ell presidia– no hi havia motiu per a la preocupació. Amb Bankia al costat, el BV quedava englobat en el grup financer més gran de l’estat espanyol, la qual cosa era una garantia de futur. La realitat, però, era ben distinta. Ocupat com estava en preparar l’eixida a borsa de Bankia, el Banco Financiero y de Ahorro es va desentendre dels problemes que arrossegava el BV (de solvència i d’exposició al totxo, principalment) i aquests van anar accentuant-se a mesura que passaven les setmanes i la crisi no afluijava. Els accionistes històrics –famílies com els Noguera, els Aznar, els Segarra...–, que fins aleshores havien confiat en la paraula d’Olivas, van començar a neguitejar-se, alhora que els títols del banc encadenaven successives baixades. El comiat d’Aurelio Parra, primer, com a director general; i l’abandó de José Luis Olivas de la presidència, després, va fer saltar totes les

La crisi liquida l'últim exponent d'un segle de banca valenciana

En negreta, el nom del banc. En caràcters normals, l'entitat on s'ha integrat cada banc.

La nacionalització i futura venda del Banc de València BV significa la liquidació de la banca autòctona. El BV era l'únic banc de capital valencià que operava en territori valencià des que l'any 1991 el Banc de l'Exportació es va integrar a Caixa Catalunya. Fundat l'any 1900 per Carlos Tartiere, un empresari i promotor asturià, durant els primers anys el BV es limità a intervenir en la comercialització de l'arròs i l'oli i després va entrar en un període d'esmoreïment. L'any 1927 el financer Ignasi Villalonga, fundador de la Unió Valencianista Regional, va encapçalar, juntament amb Vicente Noguera, una operació per a valencianitzar el banc. Al seu costat, hi participaren

algunes famílies il·lustres com els Boluda, Civera Martínez, Mayans, Simó... L'objectiu que perseguïen era posar els fonaments i consolidar un model de banca moderna que atenguera els interessos del País Valencià. Als valencians, segons que va deixar escrit Villalonga, els calia un banc valencià "fort, comercial i de negocis, que seria l'exponent de la capacitat dels nostres capitalistes". La guerra i la postguerra, però, posaren fi a aquelles il·lusions i el BV va quedar sucursalitzat al Banc Central, que presidia Villalonga mateix. El Central va mantenir-ne el control fins que, el 1994, Bancaixa va comprar-li el conjunt d'accions (el 24,24%).

alarmes entre els accionistes històrics, que van començar a veure les orelles al llop. Per als qui encara tenien algun dubte sobre el compromís de Madrid amb l'entitat, una nota de premsa emesa pel BFA, el dia que transcendia a l'opinió pública la inspecció a què el Banc d'Espanya sotmetia la joia de la corona de les finances valencianes, deixava les coses clares. Per al BFA, segons la nota, la participació en el BV era una mera "participació financera". Res més que això.

Les restes del naufragi. El futur del banc i dels seus inversors pinta ara ben negre. Amb la injecció de 1.000 milions d'euros, el Banc d'Espanya ha

passat a controlar l'entitat, que dijous, quan tornà a cotitzar a la borsa, va patir l'enèsima desfeta de l'any. El títol van tancar a 0,53 euros, res a veure amb els 10,7 que va arribar a registrar el 2007. Des de dilluns, el BV és el primer banc de l'estat espanyol –i la segona entitat valenciana– que ha hagut de ser nacionalitzat durant l'actual procés de reestructuració. Ara, l'objectiu del BE és sanejar l'entitat i posar-la a la venda abans de cinc mesos.

El comprador, en tot cas, no serà probablement el Banc Sabadell, nom al qual tradicionalment s'ha vinculat el banc valencià. L'entitat que dirigeix Josep Oliu és ara per ara la candidata més ben situada per a controlar de la Caja de Ahorros del Mediterráneo, l'altra valenciana que ha estat nacionalitzada. Segons publicava la premsa valenciana divendres passat, el Sabadell és l'únic banc que ha decidit de mantenir-se en la recta final del procés que ha d'acabar amb la subhasta de l'alacantina. D'acord amb aquesta versió, BBVA, Santander i CaixaBank,

les altres entitats que sonaven per a absorbir la CAM, han optat per despenjar-se'n, perquè consideren que el risc de l'operació és massa elevat. Només CaixaBank s'ha mostrat disposat a incorporar-s'hi, sempre que no haja de licitar pel conjunt de la CAM, sinó només per una part dels seus actius. Siga com siga, el Banc d'Espanya té previst que l'operació s'haja tancat durant la primera quinzena de desembre.

I, mentre tot això passa, la Generalitat Valenciana manobra per a no perdre les poquetes restes que queden del naufragi, ço és, la vice-presidència que José Luis Olivas ha deixat vacant a Bankia i a la qual correspon el control de les empreses participades. Mentre Rodrigo Rato vol col·locar-hi algú de la seua confiança, Alberto Fabra ja ha obtingut el beneplàcit de Mariano Rajoy per a decidir el nom de la persona que ha de defensar la quota valenciana a Bankia. Siga qui siga, haurà d'agafar el TGV València-Madrid ben sovint.

Violeta Tena